

Jove, 'a coffee please'

El consell de ministres del 20 d'abril va aprovar una pujada de les taxes universitàries que permetrà incrementar el preu de la matrícula fins a un 66% a les comunitats autònomes. La proposta del ministre d'Educació, José Ignacio Wert, suposa que en la pràctica els estudiants pagaran una mitjana de 540 euros més cada curs, ja que assumiran el 25% del cost real del servei. Aquest percentatge podrà assolir el 100% en el cas de les assignatures repetides. Una setmana després, el divendres 27 d'abril, es van fer públiques les dades d'ocupació relatives al primer trimestre del 2012. L'atur juvenil registra un nou rècord a Catalunya i se situa al 69,4% entre els joves de 16-19 anys i al 45,5% entre els joves de 20-24 anys. Globalment, la taxa d'atur juvenil catalana arriba al 50,1% entre els menors de 25 anys. Una dada que dobla la mitjana de la Unió Europea, del 22,4%, i que supera amb escreix l'atur juvenil d'Alemanya (8,2%) i d'Holanda (9,4%).

La traducció real d'aquestes dades implica que un jove de 18 anys que farà les proves de selectivitat d'aquí un mes té més dificultats econòmiques per accedir a la universitat i menys probabilitat de trobar feina. Aquest jove es pot convertir fàcilment en un nou perfil de *ni-ni*: el jove que ni pot estudiar ni pot treballar, malgrat les ganes de fer-ho. A més de qui ni podrà accedir a la universitat, cal tenir present qui, davant les dificultats de trobar feina en el context de crisi, volia allargar els estudis universitaris amb la idea que la formació ajuda per a l'ocupació. De nou, la pujada del preu de les taxes universitàries anul·la aquesta opció als joves amb menys recursos econòmics, que ni poden seguir estudiant ni poden començar a treballar.

Davant d'aquest escenari sens dubte advers, el conseller d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya va suggerir a la Comissió de Polítiques de Joventut del Parlament que una bona opció per als joves catalans és "anar a servir cafès a Londres". Una opció que, segons el mateix conseller, com a mínim permetria als joves "guanyar fluïdesa amb l'anglès". Aquesta solució escapa del marc d'actuació de qualsevol política de joventut dins l'àmbit sectorial del foment de l'ocupació. Ni és una mesura que faciliti l'emancipació dels joves ni és una mesura que impulsi el paper actiu dels joves

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

que viuen els joves: van gaudir dels avantatges que suposa criar-se i créixer en un entorn de benestar i democràcia i estan patint els pitjors desavantatges de fer-se adults en un entorn de crisi i retallades que els dificulta o impossibilita l'emancipació. A més de sentir-se frustrats, els joves viuen en la incertesa que suposa la falta d'un projecte vital. La velocitat del canvi i la dificultat material de fixar-se un horitzó impossibiliten als joves dibuixar-se un itinerari a partir del qual avançar. En un present accelerat i retallat, el futur incert genera desconcert. Actualment, la falta d'expectatives de molts joves no és causa de la falta de ganes, sinó de la falta de possibilitats. La igualtat d'oportunitats, que permetia la mobilitat social –milloorar la classe social dels pares–, s'ha

trenat fins al punt que els fills de classe mitjana tenen serioses dificultats per mantenir la classe social d'origen.

El cost social de la frustració, el desconcert i la falta de projecte vital dels joves és molt més elevat que el cost econòmic d'una veritable política de joventut orientada a facilitar l'emancipació dels joves i la seva participació com a ciutadans actius. El cost social és estructural, el cost econòmic és conjuntural. Garantir un futur als joves és una condició imprescindible per sortir de la crisi. El plantejament del conseller Mena no té en compte

que la nova condició de *ni-ni* té més a veure amb el factor generació que amb el factor edat. La gran diferència entre el que els passa als joves d'avui i el que han viscut altres generacions és que avui l'edat ni explica ni soluciona. La frustració, la falta de projecte vital i el desconcert no són cosa dels anys, sinó del context que els ha tocat viure, que no els permet deixar de ser joves. Són els menys responsables, els més perjudicats i, a sobre, un dels col·lectius més criminalitzats.

L'expressió de la ira que provoquen la frustració, la falta de projecte vital i el desconcert no es pot interpretar sistemàticament com un delictes. Estudiar a la universitat i manifestar-se per les retallades no pot ser motiu de presó, com ha passat amb el cas de l'Ismael Benito i el Daniel Ayyash. En aquest escenari, suggerir que els joves vagin a servir cafès a Londres és una frivolitat irresponsable que encara provoca més ira.

El cost social de la falta de projecte vital dels joves és més elevat i més durador que el cost econòmic d'una veritable política de joventut